

Sygnatura akt I C 1/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 31-08-2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Krzyżak

Protokolant: p.o. sekr. sąd. Jarosław Wróblewski

po rozpoznaniu w dniu 31-08-2015 r.

w Koninie

sprawy z powództwa R. S. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda R. S. (1) kwotę 25.000 zł (dwadzieścia pięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 2.06.2014 r. do dnia zapłaty.
2. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.
3. Zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 63,80 zł (sześćdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Małgorzata Krzyżak

sygn. akt I C 1/15

UZASADNIENIE

Powód R. S. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 85.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami do dnia 2 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty, a także zasądzenie kosztów postępowania na podstawie załączonego spisu kosztów postępowania. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 27 lipca 2000 roku w miejscowości P. doszło do wypadku, w wyniku którego śmierć poniósł jego syn M. S. (1). Sprawca wypadku został skazany wyrokiem karnym za jego spowodowanie. Powód zgłosił pozwanemu szkodę w dniu 25 kwietnia 2014 roku, wnosząc o wypłatę kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Pozwany przyznał powodowi kwotę 15.000 zł twierdząc, iż jest to kwota odpowiednia. Powód podkreślił, że krzywda jakiej doznał, przejawia się w naruszeniu jego dóbr osobistych przez sprawcę wypadku: prawa do życia w pełnej rodzinie i przerwanie więzi łączącej go ze zmarłym synem. Wiąż między rodzicami i dziećmi jest dobrem o szczególnym charakterze, jest jedną z silniejszych więzi między ludzkich. Zmarły w chwili śmierci miał 18 lat, był pogodnym człowiekiem, obowiązkowym, sumiennym, pomocnym. Powód po śmierci syna przeżył szok, stracił motywację do pracy, nie chciał jeść, nie mógł spać. Do dnia dzisiejszego nie pogodził się ze śmiercią syna. Uzasadniając żądanie odsetek ustawowych powód powołał się na treść art. 481 k.c. w zw. z art. 455 k.c. oraz art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) i (...) (k. 2-12)

Pozwany Towarzystwo (...) S.A. w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego według norm przepisanych z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Pozwany zakwestionował swoją odpowiedzialność za krzywdę wynikającą z naruszenia dobra osobistego w postaci prawa do życia w rodzinie oraz wysokość żądanej tytułem zadośćuczynienia kwoty, która jego zdaniem nie znajduje uzasadnienia w okolicznościach sprawy. Utrata osoby bliskiej przez zawinione zachowanie sprawcy zdarzenia nie stanowi naruszenia prawa osobistego- prawa do życia w pełnej rodzinie, które podlega ochronie w aspekcie art. 24 k.c. i co za tym idzie wyrównaniu przez zastosowanie art. 448 k.c. Pozwany podkreślił, że odszkodowanie z tytułu szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym przysługuje tylko osobie, przeciwko której czyn ten został skierowany, z wyjątkiem regulacji z art. 446 § 3 i 4 k.c., nie znajdujących zastosowania w niniejszej sprawie. Ponadto powód nie udowodnił, iż pomiędzy nim a zmarłym istniała silna więź emocjonalna, uzasadniająca stwierdzenie, że chodzi o relację, którą można określić jako bliską więź rodzinną. Pozwany zakwestionował również wysokość żądanego zadośćuczynienia, podkreślając, że od wypadku minęło ponad 14 lat, a powód ma jeszcze troje dzieci oraz wnuków, na wsparcie których może liczyć. Pozwany podkreślił także, że ewentualne odsetki winny być zasądzone od dnia wyrokowania (k. 109-112)

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 27 lipca 2000 roku w miejscowości P. gm. Z., M. W. naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierując kombajnem zbożowym marki (...) nie udzielił pierwszeństwa przejazdu poruszającemu się drogą główną samochodowi marki (...) kierowanemu przez M. S. (1) i wjechał z drogi podporządkowanej na drogę główną, w następstwie czego doszło do zderzenia się obu pojazdów, a M. S. (1) doznał ciężkich obrażeń ciała i poniósł śmierć na miejscu. Sprawca wypadku M. W. wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 7 czerwca 2001 roku sygn. akt II K (...) został uznany za winnego przestępstwa z art. 177 § 2 w zw. z art. 177 § 1 k.k. i skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz grzywnę w liczbie 50 stawek dziennych w wysokości po 50 złotych jedna stawka, a także orzeczono wobec M. W. środek karny w postaci nawiązki w kwotach po 2.500 zł na rzecz oskarżycieli posiłkowych. Sąd Okręgowy w P. Ośrodek (...) w K. wyrokiem z dnia 7 grudnia 2001 roku zmienił zaskarżony wyrok z dnia 7 czerwca 2001 roku o tyle, że orzekł wobec oskarżonego nawiązki w kwotach 6.000 zł i 7.500 zł na rzecz oskarżycieli posiłkowych, a w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok (dowód: kserokopia wyroku SR w S. z dnia 7 czerwca 2001 roku k. 15, kserokopia wyroku SO w P. z dnia 7 grudnia 2001 roku k. 16, kserokopia aktu zgonu k. 17,).

M. W. był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego (bezsporne).

M. S. (1) w chwili śmierci miał 18 lat, mieszkał wraz z rodzicami i rodzeństwem: K., A. i J.. Najstarszy brat M. był żonaty i mieszkał z żoną. Zmarły uczył się w Szkole Hutniczej w K. w zawodzie mechanika. Był uczynny, pomagał w domu i w gospodarstwie rolnym, a relacje między członkami rodziny były dobre.

Powód w chwili śmierci syna miał 50 lat. Wcześniej pracował w (...), potem – w chwili śmierci M. S. (1) - prowadził własną działalność gospodarczą oraz gospodarstwo rolne o wielkości 12 ha. Powód źle zniósł informację o śmierci syna, był smutny i przygnębiony. Nie korzystał z pomocy lekarza, pomagały mu rozmowy ze spotkanym przypadkowo znajomym lekarzem. Obecnie powód odwiedza grób syna, nadto wnuka nazywa imieniem (...). W pokoju gościnnym w domu wystawione są zdjęcia M. S. (1), a na każde imieniny zamawiana jest msza święta.

R. S. (1) mieszka z żoną i synem K., córką J. i jej rodziną. Powód ma pięcioro wnuków. Po kilku latach od śmierci M. S. (1) odbyły się wesela jego rodzeństwa, na których był powód. R. S. gospodarstwo rolne przepisał synowi K.. Po 8 latach od śmierci syna powód zlikwidował działalność gospodarczą, podjął pracę jako kierowca i w tym zawodzie pracuje do dnia dzisiejszego, ponadto otrzymuje emeryturę (dowód: zeznania świadków M. S. k. 135v-136, D. F. k. 136, powoda R. S. k. 136v-137).

Śmierć syna wywołała u R. S. (1) reakcję żałoby z dominującym uczuciem smutku i straty, wywołała reakcję niedowierzania, uczucie straty i smutku. Powód nie doznał zaburzeń adaptacyjnych. W przeżywaniu żałoby pomagała mu praca zarobkowa, rozmowy. Powoda i syna łączyła niekonfliktowa, pozytywna więź emocjonalna oparta na relacji wychowawczej ojciec-syn, a tragiczna śmierć M. S. (1) jest równoznaczna z zerwaniem tej więzi. Aktualny stan zdrowia powoda nie budzi wątpliwości (dowód: opinia biegłego psychologa k. 151-152)

W toku postępowania likwidacyjnego pismem z dnia 25 kwietnia 2014 roku powód zgłosił pozwanemu roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia w kwocie 100.000 zł. Pismem z dnia 26 maja 2014 roku pozwany odmówił wypłaty jakichkolwiek kwot. Po dostarczeniu dodatkowej dokumentacji pozwany decyzją z dnia 26 czerwca 2014 roku przyznał na rzecz powoda zadośćuczynienie w kwocie 15.000 zł (dowód: kserokopia pisma z dnia 25 kwietnia 2014 roku k. 18-20, kserokopia pisma z dnia 7 maja 2014 roku k. 23, kserokopia pisma z dnia 26 maja 2014 roku k. 24, kserokopia pisma z dnia 3 czerwca 2014 roku k. 25-26, kserokopia pisma z dnia 25 czerwca 2014 roku k. 29)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: zeznania powoda R. S. (k. 136v-137), świadków M. S. (k. 135v-136), D. F. (k. 136), opinię biegłego psychologa (k. 151-152), dokumenty: kserokopia wyroku z dnia 7 czerwca 2001 roku (k. 15), kserokopia wyroku SO w P. z dnia 7 grudnia 2001 roku (k. 16), kserokopia aktu zgonu (k. 17), kserokopia pisma z dnia 25 kwietnia 2014 roku (k. 18-20), kserokopia pisma z dnia 7 maja 2014 roku (k. 23), kserokopia pisma z dnia 26 maja 2014 roku (k. 24), kserokopia pisma z dnia 3 czerwca 2014 roku (k. 25-26), kserokopia pisma z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 29)

Zeznania powoda R. S. (1) i świadków M. S. (3) i D. F. (2) Sąd uznał za wiarygodne, albowiem są one logiczne i spójne, wzajemnie się uzupełniają, nie były one podważane przez pozwanego, znajdują potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy.

Za przydatną dla rozstrzygnięcia Sąd uznał opinię biegłego psychologa – sporządzoną na okoliczności dotyczące stanu zdrowia powoda, albowiem została ona sporządzona w sposób profesjonalny i kompletny, na podstawie badania powoda, a jej wnioski są rzeczowe i logiczne, strony jej nie zakwestionowały.

Dokumenty, na podstawie których Sąd ustalił powyższy stan faktyczny, nie budziły zastrzeżeń co do wiarygodności.

Sąd zważył, co następuje:

Odpowiedzialność pozwanego, jako ubezpieczyciela sprawcy szkody, w okolicznościach niniejszej sprawy nie może budzić wątpliwości skoro sprawca wypadku, w rezultacie którego zmarł M. S. (1), został skazany prawomocnym wyrokiem za popełnienie przestępstwa z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 177 § 1 k.k., a w momencie zdarzenia korzystał z ochrony ubezpieczeniowej u pozwanego od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym w dniu wypadku, przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Zgodnie z kolei z obowiązującym w dniu wypadku § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000 roku w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. z 2000 roku, Nr 26, poz. 310 z późn. zm.) z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Podstawę prawną roszczenia o zadośćuczynienie w niniejszej sprawie jest art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c.

Rozstrzygając kwestię odpowiedzialności pozwanego w kontekście roszczenia o zadośćuczynienie za krzywdę doznaną przez osoby bliskie zmarłego, Sąd podzielił ugruntowane już stanowisko Sądu Najwyższego, że spowodowanie śmierci

osoby bliskiej może stanowić naruszenie dobra osobistego członków rodziny zmarłego w postaci szczególnej więzi rodzinnej i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c., jeżeli śmierć nastąpiła na skutek deliktu przed dniem 3 sierpnia 2008 roku (por. uchwała SN z 22 października 2010 roku, sygn. III CZP 76/10, Lex nr 604152, z dnia 13 lipca 2011 roku, sygn. III CZP 32/11, Lex nr 852341, wyroki SN z dnia 11 maja 2011 roku, sygn. I CSK 621/10, Lex nr 848128 i z dnia 15 marca 2012 roku, sygn. I CSK 314/11, Lex nr 1164718). Ponadto zarówno artykuł 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) - w brzmieniu sprzed dnia 11 lutego 2012 roku – jak i poprzednio obowiązujący przepis § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000 roku w sprawie ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz.U. Nr 26, poz. 310 ze zm.) nie wyłączał z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 k.c. (por. uchwała SN z 19 stycznia 2007 roku, sygn. III CZP 146/06, Lex nr 207713 oraz uchwała SN z 20 grudnia 2012 roku, sygn. III CZP 93/12, Lex nr 1267081, uchwała SN z dnia 7 listopada 2012 roku, sygn. III CZP 67/12, OSNC 2013/4/45). Jak wskazał Sąd Najwyższy w ww. orzeczeniach, uprawnienie osoby trzeciej do żądania od ubezpieczyciela odszkodowania z tytułu ubezpieczenia pojazdu mechanicznego powstaje wówczas, gdy posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani zgodnie z przepisami prawa cywilnego do odszkodowania za szkodę wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu – szkodę szeroko rozumianą, obejmującą zarówno uszczerbek majątkowy, jak i niemajątkowy. Ta regulacja jest wyrazem woli ustawodawcy zapewnienia osobie trzeciej możliwie pełnej kompensaty szkody wyrządzonej w związku z ruchem pojazdu mechanicznego. Nie ma więc podstaw do uznania, że zadośćuczynienie za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosi odpowiedzialność na podstawie art. 448 k.c. jest wyłączona z zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Stanowisko to pozostaje miarodajne niezależnie od tego, pod rządem którego z przepisów zapadły konkretne orzeczenia. Z powołanych uchwał i wyroków, wydanych w sprawach, w których zawsze pozwany byli ubezpieczyciele, wynika, że Sąd Najwyższy pośrednio, lecz bez wątpliwości i konsekwentnie uznawał, iż oparte na art. 448 k.c. roszczenia osób bliskich zmarłego w wypadku komunikacyjnym są objęte ochroną ubezpieczeniową z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Reguła, że odpowiedzialność ubezpieczyciela w ramach ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej jest wyznaczana przez zasadę i zakres odpowiedzialności ubezpieczonego, może być skorygowana przez przepisy o ubezpieczeniach. Wyrazem tego było wyłączenie odpowiedzialności ubezpieczyciela w wypadkach enumeratywnie wymienionych w § 13 rozporządzenia z dnia 24 marca 2000 roku; wyłączeniem nie objęto rozważanego świadczenia - podobnie, jak nie zawiera go dzisiejszy art. 38 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych.

W niniejszej sprawie nie ma wątpliwości, że spowodowanie śmierci M. S. (1) naruszyło dobra osobiste powoda. Rodzina jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź wynikająca z pokrewieństwa, podlega ochronie prawnej. Dotyczy to ochrony prawa do życia rodzinnego obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych. Więzy ta odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny poczucie stabilności, bezpieczeństwa, wzajemne wsparcie, pomoc. Zerwanie tej więzi stanowi zatem naruszenie dóbr osobistych członków tej rodziny.

Zgodnie z art. 448 k.c., w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepisy prawa nie ustanawiają żadnych kryteriów, na podstawie których winno być ustalane zadośćuczynienie. Wypracowała je natomiast judykatura, a zwłaszcza orzecznictwo Sądu Najwyższego. Wskazuje ono, że zadośćuczynienie ma kompensacyjny charakter, w związku z czym musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Określenie wysokości zadośćuczynienia powinno być dokonane z uwzględnieniem wszystkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, m.in. wieku poszkodowanego, czasu trwania cierpień, trwałości i skutków, od rodzaju i stopnia winy sprawcy szkody i odczucia jej przez poszkodowanego (tak m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 1999 roku, sygn. I CKN 1145/99, niepubl.; orz. Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 1972 roku, sygn. II CR 57/72, OSNCP 1972/10/183; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 1969 roku, sygn. I PR 224/69, OSNCP 1970/6/111).

Śmierć M. S. (1) spowodowała u powoda szkodę na osobie (krzywdę), przeżywaną nie tylko w chwili powzięcia wiadomości o śmierci syna. Powód był z synem emocjonalnie związany, łączyła ich niekonfliktowa, pozytywna więź emocjonalna oparta na relacji wychowawczej ojciec-syn. Zmarły mieszkał z powodem, pomagał mu w gospodarstwie rolnym. Śmierć syna wywołała reakcję niedowierzania, uczucie straty i smutku. Podkreślić należy, że więź między rodzicami a dziećmi jest jedną z silniejszych więzi międzyludzkich. Zerwanie tej więzi przez śmierć dziecka stanowi trudne do wyobrażenia poczucie pokrzywdzenia i nasilenie cierpienia. Każdy rodzic ma bowiem prawo do wychowania swojego dziecka, obserwowania jego dorastania, wchodzenia w dorosłość i jak najdłuższego towarzyszenia dziecku w jego życiu. Wypadek odebrał R. S. (1) możliwość korzystania z tych wartości. Należy też zauważyć, że reakcja taka jest tym bardziej dotkliwa, iż syn w chwili śmierci był osobą młodą, zaledwie 18-letnią, a jego śmierć nastąpiła nieoczekiwanie. Należy jednak stwierdzić, że więzi emocjonalne, uczuciowe łączy go z synem były typowymi więzami łączącymi ojca z dzieckiem. Od śmierci syna upłynęło już 15 lat i poczucie żalu uległo osłabieniu, wyciszeniu. Po śmierci syna mógł liczyć na wsparcie pozostałych członków rodziny, która jest dosyć liczna (żona, czworo dzieci). Powód przystosował się do tej nowej sytuacji.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd uznał, że odpowiednim zadośćuczynieniem, adekwatnym do ustalonej krzywdy R. S. (1) będzie kwota 40.000 zł, a uwzględniając fakt, że pozwany dotychczas wypłacił powodowi kwotę 15.000 zł, na jego rzecz należało zasądzić dalszą kwotę 25.000 zł. W ocenie Sądu kwota ta stanowi odpowiednią rekompensatę i jej wysokość stanowi ekonomicznie odczuwalną wartość, uwzględnia też poziom świadczeń przyznawanych przez sąd w podobnych przypadkach.

Wobec powyższego, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 25.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 2 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty (punkt 1 wyroku).

W pozostałym zakresie powództwo oddalił, uznając je za zbyt wygórowane. Nie bagatelizując cierpienia powoda, uwzględnienie żądania zasądzenia kwoty 85.000 zł stanowiłoby w istocie nieuzasadnione wzbogacenie powoda, a nie taki cel ma spełniać zadośćuczynione (punkt 2 wyroku).

Zasądzając odsetki Sąd miał na uwadze na treści art. 481 § 1 i 2 k.c., a także art. 817 § 1 i 2 k.c. i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152) zgodnie z którym zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie lub w terminie 14 dni licząc od dnia, gdy przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie okoliczności było możliwe. Powód pismem z dnia 25 kwietnia 2014 roku wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia, mając więc na uwadze 7 dniowy termin na obieg korespondencji (do 2 maja 2014 roku), termin 30-dniowy upłynął w dniu 1 czerwca 2014 roku. Zasadne jest żądanie odsetek od dnia następnego, tj. od 2 czerwca 2014 roku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., w zw. z art. § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490). Sąd nie znalazł podstaw, aby uwzględnić na rzecz strony powodowej kosztów zastępstwa procesowego w dwukrotnej wysokości stawki minimalnej, przewidzianej przepisami ww. rozporządzenia z dnia 28 września 2002 roku. Stosownie do art. 109 § 2 zdanie drugie k.p.c., przy ustalaniu wysokości kosztów poniesionych przez stronę reprezentowaną przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika oraz czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Stawki opłat za czynności radców prawnych określa ww. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku. Według § 2 tego rozporządzenia, podstawę zasądzenia opłaty stanowią stawki minimalne określone w rozdziałach 3-4, przy czym opłata ta nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy. W świetle tych unormowań nie ulega wątpliwości, że podstawę zasądzenia opłaty stanowią stawki minimalne określone w rozporządzeniu; jeżeli natomiast przemawia za tym niezbędny nakład pracy pełnomocnika, charakter sprawy oraz jego wkład w przyczynienie się do

jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, wówczas sąd może zasądzić opłatę wyższą. W ocenie Sądu, za zasądzeniem opłaty w wysokości przewyższającej stawkę minimalną nie przemawia ani nakład pracy pełnomocnika strony powodowej, który nie odbiegał od przeciętnego, ani długotrwałość procesu, ani charakter sprawy, nie odznaczający się szczególnym stopniem skomplikowania pod względem prawnym i faktycznym.

Żądanie powoda zostało uwzględnione w 30%. Koszty procesu wyniosły łącznie kwotę 11.844 zł (koszty opłaty sądowej, koszty zastępstwa procesowego w kwotach po 3600 zł, koszty opłat skarbowych od pełnomocnictwa, koszty zaliczki na opinię biegłego). Pozwanemu zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu, należy się zwrot od powoda kwoty 63,80 zł tytułem kosztów procesu. Powodowi zostanie zaś po uprawomocnieniu wyroku zwrócona kwota 40zł tytułem nadpłaty zaliczki za opinię biegłego.

SSO Małgorzata Krzyżak